

Ю. Романчук, жалуючись на крайню стороннє поступованє Поляків із Русинами, при чім покликуював ся на різні надужитя властий супроти Русинів. По нїм промовив іменем „Koła Polskiego“ проф. львівського університету Старжинський і назвав факти, цитовані д. Ю. Романчуком. байками. Д. Мих. Петрицький постановив причинити ся до популяризації таких „байок“ і видав отсю брошуру, виказуючи в нїй різні надужитя властий, неможливі деінде. Цікаво, що польська преса не заговорила про неї. В.

III. Некрольоґ.

Д. 10 (23) червня помер у Кисловодску, на Кавказі, ветеран нашого письменства Данило Мордовець. Не довго перед тим відсвятковано якось тихо в Петербурзі ювілей його 50-літньої літературної діяльності, а пару неділь по тім і смерть та похорони його минули знов таки досить непомітно серед великої хуртовини, що стоїть тепер над Росією. Не місце тут оповідати докладно про його жите й заслуги, вригадаємо лише головні дані. Данило Мордовець, потомок козацького роду, родив ся д. 6 грудня 1830 р. в слободі Данилівці в землі війська Донського. Кінчив гімназію в Саратові, університет у Казані й Петербурзі, видав 1859 р. в Саратові разом з Костомаровим „Малорусскій литературный Сборникъ“, писав велику масу по московськи і опублікував тою мовою більше як 100 томів праць, переважно історичних повістей, описів подорожій та популярно-історичних розвідок

(Гайдамаччина, Самозванцы и низовая вольница, Политическія движенія русскаго народа), а надто розсипав багато публіцистичних статей по різних російських часописах. До українського письменства він належить своєю поемкою „Козаки та море“, кількома побутовими оповіданнями (Давонар, Старці, Салдатка), рядом лірично публіцистичних ескізів чи фантазій, полемічною статтю „За крашанку писанка“. Проби історичного роману українською мовою „Дві долі“ (ЛНВ, річник I) та „Палій“ вийшли невдатні задля перестарілої манєри автора. З тим усім Мордовець належить до великих майстрів української мови, тай своїми симпатіями він усе був на боці України, хоча й не можна сказати, щоб усе був вірний тим симпатіям і щоб усе віддавав українській справі такі услуги, які міг би був віддавати завдяки своїм впливам у російській літературі. І. Ф.

IV. З громадського життя.

Знесенє указу 1876 р. було предметом остатньої наради комітету міністрів 31 мая ст. ст., почім наради замкнено. В російських газетах тоді появила ся була ляконічна звістка про се, без ніяких пояснень про вислід сеї наради. З приватних джерел доносять нам, що комітет міністрів в принципі рішив знести указ 1876 р., але з деякими обмеженнями. Причиною мабуть була опозиція одного з референтів — міністра осьвіти, що висловив ся против знесення, тим часом як другий референт, міністер внутрішніх справ, заявив ся за знесеннєм заборон і обмежень укра-

їнського слова. Реферат міністерства освіти був поручений „звісному“ славістови Ант. Будиловичу, провідникови петербурськ. товариства опіки над Галицькою Русею, заложенного з ініціативи галицьких емігрантів і їх російських приятелів; по давнішій виступам його проти українського слова можна судити, як випав той реферат. Але комітет міністрів не уважав можливим прийняти його точку погляду, що рішучо суперечила ореченням усіх інституцій, запитаних попередно обома референтами (Академії наук, університетів київського і харківського і київського генерал-губернатора). Лишається тепер справа „за малим“ — коли комітет міністрів візьметься до дефінітивного порішення справи і які обмеження полишить для українського слова на будуче? Тим часом усе лишається по давньому, і всі подання й меморіяли, внесені в справі допущення галицьких видань, лишаються без відповіді, хоч дотичні власті обов'язані були бодай відповісти на них. „Українське питання“ все ще „разсматривается“. М. Г.

Св. Письмо на українській мові. В доповнення до поданого в попередній книжці можемо подати, що св. Письмо дефінітивно поручено Синодом редакції еп. Партенія подільського (Памфила Левицького); він має перевести ревізію тексту й під його доглядом він має друкувати ся потім. Для сього зложив він комітет з місцевих людей, обзнайомих з справою. Досі однак справа не пішла ще далі передступних робіт; нпр. не рішено ще правописи, котрою має друкувати ся св. Письмо: чи держати ся правописи

си перекладчика (старої кулішівки), чи змінити відповідно до тепер прийнятої. Так стоїть справа з сею одинокою „концесією“ українству в Росії. М. Г.

Академічний Дім. Комітет „Академічного Дому“, докупивши в січні б. р. сусідній ґрунт, розписав на внесення свого фахового дорадника-члена проф. Левинського конкурс на пляни дому з речинцем 25 марта, зглядно 1 цвітня. З шести плянів, що вплинули на сей конкурс, жорі зложена з проф. Левинського, інж. Гавришкевича й Нагірного, не признала ні одного вповні відповідним, і нагородила три з них лише другими нагородами. Тому комітет в цвітні с. р. поручив, за рекомендацією проф. Левинського, інж. Філ. Левицькому і Тад. Обмінському виладження пляну по вказівкам комітету і зладження кошторису. На день 1/VII н. с. були ними виладжені пляни й кошториси двоповерхового будинка, 420 кв. метрів забудовання, з помешканнями на 64 студентів (пскої для одного, двох і трох, майже в рівнім числі), з великою їдальною залею в сутеренах, читальнею і сальоном у партері, і двома артистичними робітнями на стриху. Пляни сі, з деякими змінами, були потім апробовані комітетом і куратором Ак. Дому, проф. М. Грушевським, і внесені до затвердження магістрату, по чім комітет розписав конкурс на будову Ак. Дому „до ключа“, з речинцем для внесення оферт на 29 н. с. липня. Однак загальний страйк будівляних робітників, привівши до стагнації всяку будівляну роботу й зробивши непевними всі будівляні ціники, змушує